

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40 et.3 of 10, MD-2004, IDNO 1013620006757

E-mail info@aopd.md; +37379222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

Data **11 septembrie 2026** Nr. **042**

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Direcția politici ocupationale și de reglementare
a migrației forței de muncă

Notă de poziție la proiectul Programului Național pentru ocuparea forței de muncă 2027–2030

În contextul consultării cu membrii Grupului de lucru a proiectului Programului Național pentru ocuparea forței de muncă 2027–2030, AOPD propune completare Planului de acțiuni al Programului cu recomandări țintite pentru creșterea ratei de încadrare pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități, având în vedere rata scăzută de ocupare a forței de muncă și inactivitate economică în rândul persoanelor cu dizabilități, în special al femeilor, locuitorilor din mediul rural și persoanelor cu nevoi ridicate de sprijin.

În 2024, rata de participare la forța de muncă a persoanelor cu dizabilități a fost de doar 18,4%, comparativ cu 48,1% în rândul persoanelor fără dizabilități. Participarea a fost mai mică în rândul femeilor cu dizabilități (16,9%) și în zonele rurale (15,0%), confirmând necesitatea ocupării forței de muncă asistate, a adaptărilor rezonabile, a formării profesionale, a stimulentei pentru angajatori și a măsurilor incluzive pentru piața muncii.

În acest context, considerăm necesar ca Planul de acțiuni al Programului să includă măsuri concrete și aplicabile, care să asigure transpunerea obiectivelor privind incluziunea persoanelor cu dizabilități în rezultate și intervenții măsurabile.

Menționăm că AOPD a prezentat un aviz cu recomandări specifice și în etapa de consultare a Conceptului Programului. Cu toate acestea, o parte dintre recomandările formulate nu se regăsește în proiectul Planului de acțiuni. Având în vedere relevanța și importanța acestora pentru asigurarea unei abordări incluzive în domeniul ocupării forței de muncă, reiterăm necesitatea includerii în Planul de acțiuni a următoarelor măsuri:

Completarea *Obiectivul specific 1.11*. Consolidarea măsurilor de angajare pentru persoanele cu dizabilități, cu următoarele acțiuni:

1. *Dezvoltarea unui mecanism național integrat de colectare, analiză și raportare a datelor privind ocuparea și veniturile persoanelor cu dizabilități, cu dezagregare pe tip de dizabilitate, sex, vârstă și mediu de reședință, astfel încât politicile să fie fundamentate pe evidențe;*
2. *Includerea în analiza anuală a pieței muncii și în sistemul de monitorizare a ocupării a datelor privind întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție (ÎS/ÎSI), inclusiv numărul entităților active, capacitatea de angajare, domeniile de activitate, categoriile de persoane încadrate în muncă și rezultatele privind integrarea profesională și impactul social.*
3. *Elaborarea și implementarea unor măsuri pentru creșterea numărului de persoane din grupuri vulnerabile, inclusiv persoane cu dizabilități, integrate pe piața muncii prin intermediul întreprinderilor sociale de inserție (ÎSI), cu stabilirea și monitorizarea anuală a ținutelor de ocupare.*

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40 et.3 of 10, MD-2004, IDNO 1013620006757

E-mail info@aopd.md; +37379222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

4. *Elaborarea și operaționalizarea mecanismului de punere în aplicare a cotei obligatorii de angajare, inclusiv prin instrumente de monitorizare și responsabilizare a angajatorilor;*
5. *Elaborarea unui regulament clar privind adaptarea rezonabilă sau crearea locurilor de muncă, care să stabilească standarde și proceduri aplicabile;*
6. *Extinderea serviciilor de suport în angajarea persoanelor cu dizabilități la nivel național;*
7. *Consolidarea structurilor ANOFM prin includerea unității de personal responsabile de suportul în angajare a persoanelor cu dizabilități;*
8. *Consolidarea capacității instituționale a structurilor teritoriale ale ANOFM prin implementarea unor măsuri de motivare și retenție a personalului, inclusiv prin revizuirea și îmbunătățirea mecanismului de remunerare.*
9. *Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de tranziție de la educație la piața muncii pentru tinerii cu dizabilități, prin cooperarea dintre instituțiile de învățământ, ANOFM, serviciile sociale, angajatori și organizațiile societății civile.*
10. *Creșterea gradului de informare a populației privind politicile, serviciile și măsurile active de angajare, prin cooperare cu organizațiile societății civile și alți actori relevanți;*
11. *Dezvoltarea și implementarea unui pachet de măsuri stimulatoare pentru angajatori, care să includă facilități și forme de suport concrete pentru crearea locurilor de muncă accesibile.*
12. *Integrarea întreprinderilor sociale și a întreprinderilor sociale de inserție în cadrul măsurilor active de ocupare a forței de muncă, inclusiv prin asigurarea accesului acestora la serviciile de ocupare, mediere, formare profesională și măsurile de sprijin pentru angajarea persoanelor din grupuri defavorizate.*
13. *Dezvoltarea și ajustarea mecanismelor de sprijin și subvenționare pentru întreprinderile sociale de inserție, în vederea creării și menținerii locurilor de muncă pentru persoanele din grupuri defavorizate, inclusiv persoanele cu dizabilități.*
14. *Instituirea unui mecanism de cooperare, monitorizare și raportare între ANOFM și întreprinderile sociale de inserție pentru identificarea, orientarea, integrarea și menținerea în ocupare a persoanelor din grupuri defavorizate, inclusiv prin colectarea și analiza periodică a datelor relevante.*

În contextul celor expuse ne exprimăm aprecierea pentru eforturile depuse și vă rugăm a face public, ulterior, tabelul de sinteză a recomandărilor conform prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Directoare executivă

Galina CLIMOV

Digitally signed by Climov Galina
Date: 2026.09.11 13:45:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

